

Békebeli történetek modern terekben

A Lila akác „lufierdeje”

Lufierdő borítja a színpadot a *Lila akác* előadásán a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházban. Kálmán Eszter látványtervező csupán egy ligeti pad és egy zongora beforgatásával különbözteti meg Szép Ernő szerelmes históriájának két helyszínét, a lizsét és az orfeumot, s nincsenek kandeláberek, orfeumi páholyok, kasírozott ligeti fák...

Mindkét közeget színesen „hozza” a stilizált színpadkép a maga játékoságával. Ugyanakkor légies könnyedséggel érezteti a Szép Ernő-i líra törekeny finomságát, színes varázsát, s árulkodik a rendezői szándékról: nosztalgikus békebeli mese zsánerképei helyett megindító lírai költeményt látunk Kovács Dániel rendezésében, amely teljesen a két fiatalra koncentrál. S amikor a keserűes történet drámai fordulatot vesz, nem győző a

szerem, akkor kisöpri a színpadról a léggömböket is: oda az ifjúság a maga játékoságával, légvárat építő álmodozásával – oda a hit a hétköznapi kis csodákban...

Rózsa a dalban, tulipán a tükörben

„Egy rózsaszál szebben beszél” – így szól a *János vitéz* nagy „slágere”, ám a debreceni Csokonai Színház színpadán egy másik virág uralja a színpadképet: Csiki Csaba díszlettervező óriási tükörtulipánnal zárja le az üres tereket. Ezzel a megoldással kitágul a színpad: úgy érezzük, mintha a „rónák végtelenségén” kalandoznának hőseink... Ugyanakkor az így megnövelt térben a tükröződés a szereplőket, a huszárok csapatát s a falusi népséget megsokszorozva teszi még mozgalmasabbá a látványos tömegjeleneteket.

A nyíregyházi, a debreceni és a miskolci színházak előadásából válogattunk ki hármat, amelyek díszletképei érdekes megfogalmazásban szolgálják az előadások rendezői koncepcióját.

A daljáték színrevitelének mindig nagy kihívása Tündérország értelmezése, megjelenítése. Debrecenben nem is annyira a díszlettervező, mint inkább a jelmeztervező Kiss Zsuzsa leleménye teremtette meg e világot a rendező Zakariás Zalán koncepciójához igazodva: a köd borította színpadon apró LED-izzókkal díszített ruháikban vonulnak be a tündérek, mintha csak megannyi szentjánosbogárka kavargogna körülöttünk.

Tisztaságával, eleganciájával, varázslatos sejtelmességével magával ragadó megoldás, miközben érezzük emberidegenségét, a földi léttől való távolságát. S a boldog vég, a szerelmesek egymásra találásának ellenére is szívszorító lezárást kap a játék azzal, amint János visszatekint a földi világba: minden hősiessége, becsületessége, kitarása ellenére sem kaphatta meg jutalmát a maga világában... >

A *Lila akác* a nyíregyházi Móricz Zsigmond színházban

› Csempébe csempészve

A ránézésre realistának tűnő színpadképeket izgalmas „részletekkel” rajzolja el Árvai György a Miskolci Nemzeti Színház *Úri muri* előadásában. Szakhmáry tanyájának falán óriási poszterkép vezet(i a szemet) a szántóföldre. A szobabelsőt az üres pusztát ábrázoló festmények borítják be. Talán csak a kocsma van híján a jelképszerű stilizációs elemeknek.

Annál szebb és beszédesebb a titkos szerelmi fészek ábrázolása: a Rozikát rejtő kamra falának alján színes mozaikot idéző falfestés fut. Mintha tört csempedarabokkal rakták volna ki a kis szobát – virágmezőt varázsolvoda. Érezzük benne a „magyar ugarról” való menekülés ábrándját, az idill megteremtésére tett törekvést. A részletekre odafigyelő néző (vagy a jó optikával rendelkező fotós) meglepve veheti észre, hogy a csempeminták egy részén QR kód rejtőzik – konkrét jelentést valószínűleg nem kapott, az okostelefonunkkal ugyanis nem sikerült szóra bírni, de stílusában egyértelműen napjaink modern jelrendszerét csempészték be a múlt századi történet színpadképébe...

M. G.

Debreceni Csokonai Színház: János vitéz

Fotók: Dobos Klára

*Úri muri
a Miskolci Nemzeti Színház előadásában*